

COĞRAFYA

TYT	AYT	9.1. Doğal Sistemler
☐	☐	9.1.1. Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar
☐	☐	9.1.2. Coğrafyanın konularını ve bölümlenmesini açıklar.
☐	☐	9.1.3. Coğrafya biliminin gelişimini açıklar.
☐	☐	9.1.4. Dünya'nın şekli ve hareketlerinin etkilerini değerlendirir.
☐	☐	9.1.5. Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.
☐	☐	9.1.6. Haritayı oluşturan unsurlardan yararlanarak harita kullanır.
☐	☐	9.1.7. Bilgileri haritalara aktarmada kullanılan yöntem ve teknikleri açıklar.
☐	☐	9.1.8. Haritalarda yer şekillerinin gösteriminde kullanılan yöntem ve teknikleri açıklar.
☒	☐	9.1.9. Atmosferin katmanları ve özellikleri ile hava olaylarını ilişkilendirir.
☐	☐	9.1.10. Örneklerden yararlanarak hava durumu ile iklim özelliklerini etkileri açısından karşılaştırır
☐	☐	9.1.11. İklim elemanlarının oluşumunu ve dağılışını açıklar.
☐	☐	9.1.12. Yeryüzündeki farklı iklim tiplerinin özellikleri ve dağılışları hakkında çıkarımlarda bulunur.
☐	☐	9.1.13. Türkiye'de görülen iklim tiplerinin özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur.
TYT	AYT	9.2. Beşeri Sistemler
☐	☐	9.2.1. Yerleşmelerin gelişimini etkileyen faktörleri analiz eder.
☐	☐	9.2.2. Yerleşme doku ve tiplerinin oluşumunda etkili olan faktörleri örneklerle açıklar.
☐	☐	9.2.3. Türkiye'de yerleşmelerin dağılışını etkileyen faktörleri örneklerle açıklar.
☐	☐	9.2.4. Türkiye'deki yerleşim birimlerini idari fonksiyonlarına göre ayırt eder.
TYT	AYT	9.3. Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler
☒	☐	9.3.1. Dünyadaki farklı bölge örneklerini, özellikleri ve bölge belirlemede kullanılan kriterler açısından değerlendirir.
☐	☐	9.3.2. Bölge sınırlarının amaca göre değişebilirliğini örneklerle açıklar.
☐	☐	9.3.3. Harita kullanarak çeşitli coğrafi kriterlerle belirlenmiş bölgelerde bulunan ülkeleri sınıflandırır.

TYT AYT 9.4. Çevre ve Toplum

9.4.1. İnsanların doğal çevreyi kullanma biçimlerini örneklendirir.

9.4.2. Doğal ortamda insan etkisiyle meydana gelen değişimleri sonuçları açısından değerlendirir.

TYT AYT 10.1. Doğal Sistemler

10.1.1. Dünya'nın tektonik oluşumunu açıklar.

10.1.2. Jeolojik zamanların özelliklerini tektonik olaylarla ilişkilendirerek açıklar.

10.1.3. İç kuvvetleri; yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.

10.1.4. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.

10.1.5. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine iç kuvvetlerin etkisini açıklar.

10.1.6. Dış kuvvetleri yer şekillerinin oluşum sürecine etkileri açısından açıklar.

10.1.7. Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine dış kuvvetlerin etkisini açıklar.

10.1.8. Türkiye'deki ana yer şekillerini temel özellikleri ve dağılışı açısından değerlendirir.

10.1.9. Yeryüzündeki su varlıklarını özelliklerine göre sınıflandırır.

10.1.10. Türkiye'deki su varlıklarının genel özelliklerini ve dağılışı açıklar.

10.1.11. Türkiye'deki su varlığını verimli kullanmanın ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerini değerlendirir.

10.1.12. Yeryüzündeki toprak çeşitliliğini oluşum süreçleri ile ilişkilendirir.

10.1.13. Türkiye'deki toprakların dağılışı etkileyen faktörler ile toprak tiplerini ilişkilendirir.

10.1.14. Türkiye topraklarının kullanımını verimlilik açısından değerlendirir.

10.1.15. Bitki toplulukları ve türlerini genel özelliklerine göre sınıflandırır.

10.1.16. Bitki topluluklarının dağılışı ile iklim ve yer şekillerini ilişkilendirir.

10.1.17. Türkiye'deki doğal bitki topluluklarının dağılışı yetiştirme şartları açısından analiz eder.

TYT AYT 10.2. Beşeri Sistemler

10.2.1. İstatistiki verilerden yararlanarak nüfus özellikleri ve nüfusun önemi hakkında çıkarımlarda bulunur.

10.2.2. İstatistiki verilerden yararlanarak dünya nüfusunun tarihsel süreçteki değişimine ilişkin çıkarımlarda bulunur.

10.2.3. Nüfusun dağılışı üzerinde etkili olan faktörler ile dünya nüfusunun dağılışı ilişkilendirir.

10.2.4. Nüfus piramitlerinden hareketle nüfusun yapısıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.

10.2.5. Türkiye'de nüfusun tarihsel seyrini sosyal ve ekonomik faktörler açısından değerlendirir.

- 10.2.6. Türkiye’de nüfusun dağılımını, nüfusun dağılımında etkili olan faktörler açısından değerlendirir.
- 10.2.7. Güncel verilerden yararlanarak Türkiye nüfusunun yapısal özelliklerini analiz eder.
- 10.2.8. Tarihi metin, belge ve haritalardan yararlanarak dünyadaki göçlerin nedenleri ve sonuçları hakkında çıkarımlarda bulunur.
- 10.2.9. Türkiye’deki göçleri sebep ve sonuçları açısından değerlendirir.
- 10.2.10. Göçün mekânsal etkilerini Türkiye'den örneklerle açıklar.
- 10.2.11. Ekonomik faaliyetleri temel özelliklerine göre ayırt eder.
- 10.2.12. Ekonomik faaliyet türlerinin oransal dağılımına ilişkin verileri, ülkelerin gelişmişlik düzeyleriyle ilişkilendirerek çıkarımda bulunur.

TYT AYT 10.3. Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler

- 10.3.1. Uluslararası ulaşım hatlarını bölgesel ve küresel etkileri açısından analiz eder.

TYT AYT 10.4. Çevre ve Toplum

- 10.4.1. Afetlerin oluşum nedenlerini ve özelliklerini açıklar.
- 10.4.2. Afetlerin dağılımları ile etkilerini ilişkilendirir.
- 10.4.3. Türkiye’deki afetlerin dağılımları ile etkilerini ilişkilendirir.
- 10.4.4. Afetlerden korunma yöntemlerini açıklar.

TYT AYT 11.1. Doğal Sistemler

- 11.1.1. Biyoçeşitliliğin oluşumu ve azalmasında etkili olan faktörleri açıklar.
- 11.1.2. Ekosistemi oluşturan unsurları ayırt eder.
- 11.1.3. Madde döngüleri ve enerji akışını ekosistemin devamlılığı açısından analiz eder.
- 11.1.4. Su ekosisteminin unsurlarını ve işleyişini açıklar.

TYT AYT 11.2. Beşeri Sistemler

- 11.2.1. Ülkelerin farklı dönemlerde izledikleri nüfus politikaları ve sonuçlarını karşılaştırır.
- 11.2.2. Türkiye’nin nüfus politikalarını gerekçeleri açısından değerlendirir.
- 11.2.3. Türkiye’nin nüfus projeksiyonlarına dayalı senaryolar oluşturur.
- 11.2.4. Şehirleri fonksiyonel özellikleri açısından karşılaştırır.
- 11.2.5. Şehirlerin küresel ve bölgesel etkilerini fonksiyonel açıdan yorumlar.
- 11.2.6. Türkiye’deki şehirleri fonksiyonlarına göre ayırt eder.
- 11.2.7. Türkiye’deki kır yerleşme tiplerini ayırt eder.

- 11.2.8. Doğal unsurları üretim, dağıtım ve tüketim süreçleri üzerindeki etkisi açısından değerlendirir.
- 11.2.9. Beşerî unsurları üretim, dağıtım ve tüketim süreçleri üzerindeki etkisi açısından değerlendirir.
- 11.2.10. Üretim, dağıtım ve tüketim sektörleri arasındaki ilişkiyi ekonomiye etkisi açısından değerlendirir.
- 11.2.11. Doğal kaynaklar ile ekonomi ilişkisini açıklar.
- 11.2.12. Türkiye'deki doğal kaynaklar ile ekonomi arasındaki ilişkiyi analiz eder.
- 11.2.13. Türkiye'de uygulanan ekonomi politikalarını mekânsal etkileri açısından değerlendirir.
- 11.2.14. Türkiye ekonomisinin sektörel dağılımından hareketle ülke ekonomisi hakkında çıkarımlarda bulunur.
- 11.2.15. Türkiye'de tarım sektörünün özelliklerini açıklar.
- 11.2.16. Tarımın Türkiye ekonomisindeki yerini açıklar.
- 11.2.17. Türkiye'nin madenleri ve enerji kaynaklarının dağılışını açıklar.
- 11.2.18. Türkiye'nin maden ve enerji kaynaklarının etkin kullanımını ülke ekonomisine katkısı açısından değerlendirir.
- 11.2.19. Türkiye'de sanayi sektörünün özelliklerini açıklar.
- 11.2.20. Türkiye sanayisini, ülke ekonomisindeki yeri açısından analiz eder.

TYT

AYT

11.3. Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler

- 11.3.1. İlk kültür merkezlerinin ortaya çıkışı, yayılışı ve dağılışlarını belirleyen faktörleri açıklar.
- 11.3.2. Farklı kültürel bölgelerin yeryüzünde yayılışına etki eden faktörleri açıklar.
- 11.3.3. Türk kültürünün yayılış alanlarını bölgesel özellikler açısından analiz eder.
- 11.3.4. Türkiye'nin tarih boyunca medeniyetler merkezi olmasını konumu açısından değerlendirir.
- 11.3.5. Ülkeler ve bölgeler arasındaki ticaret ile ham madde, üretim ve pazar alanlarını ilişkilendirir.
- 11.3.6. Ülkeler arası etkileşimde turizm faaliyetlerinin rolünü açıklar.
- 11.3.7. Sanayileşmiş bir ülkeyi sanayileşme süreçleri açısından değerlendirir.
- 11.3.8. Farklı gelişmişlik düzeylerine sahip ülkelerin tarım-ekonomi ilişkisini analiz eder.
- 11.3.9. Bölgesel ve küresel ölçekteki örgütleri etki alanları açısından değerlendirir.

TYT AYT

11.4. Çevre ve Toplum

- 11.4.1. Çevre sorunlarını oluşum sebeplerine göre sınıflandırır.
- 11.4.2. Madenlerin ve enerji kaynaklarının çevre üzerindeki etkilerini örneklerle açıklar.
- 11.4.3. Yenilenemeyen kaynakların kullanımını tükenebilirlik ve alternatif kaynaklar açısından analiz eder.
- 11.4.4. Farklı gelişmişliğe sahip ülkelerdeki doğal kaynak kullanımını çevresel etkileri açısından değerlendirir.
- 11.4.5. Arazi kullanımına ilişkin farklı uygulamaları çevre üzerindeki etkileri açısından değerlendirir.
- 11.4.6. Çevre sorunlarının oluşum ve yayılma süreçlerini küresel etkileri açısından analiz eder.
- 11.4.7. Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını geri dönüşüm stratejileri açısından değerlendirir.

TYT

AYT

12.1. Doğal Sistemler

- 12.1.1. Doğa olaylarının ekstrem durumlarını ve etkilerini açıklar
- 12.1.2. Doğal sistemlerdeki değişimlerle ilgili geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunur.

TYT

AYT

11.2. Beşeri Sistemler

- 12.2.1. Bir bölgedeki baskın ekonomik faaliyet türünü sosyal ve kültürel hayata etkileri açısından analiz eder.
- 12.2.2. Şehirleşme, göç ve sanayileşme ilişkisini toplumsal etkileri açısından yorumlar.
- 12.2.3. Nüfus, yerleşme ve ekonomik faaliyetlerde gelecekte olabilecek değişimlerle ilgili çıkarımlarda bulunur.
- 12.2.4. Ülkemizdeki işlevsel bölgeleri özelliklerine göre analiz eder.
- 12.2.5. Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerini ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirir.
- 12.2.6. Hizmet sektörünün Türkiye'nin ekonomik kalkınmasıyla olan ilişkisini açıklar. Ulaşım, ticaret ve turizm sektörlerine vurgu yapılır.
- 12.2.7. Ulaşım sisteminin gelişiminde etkili olan faktörleri açıklar.
- 12.2.8. Ulaşım ağları ile yerleşme ve ekonomik faaliyetler arasında ilişki kurar.
- 12.2.9. Türkiye'deki ulaşım sisteminin gelişim sürecini açıklar.
- 12.2.10. Dünya ticaret merkezleri ve ağlarını küresel ekonomideki yerleri açısından analiz eder.
- 12.2.11. Türkiye'deki ticaret merkezlerinin ticarete konu olan ürünlere ve akış yönlerine etkilerini açıklar.

- 12.2.12. Tarihi ticaret yollarını Türkiye'nin konumu açısından değerlendirir.
- 12.2.13. Türkiye'nin dış ticaretini ve dünya pazarlarındaki yerini ticarete konu olan ürünler açısından analiz eder.
- 12.2.14. Türkiye'deki doğal ve kültürel sembollerin mekânla ilişkisini açıklar.
- 12.2.15. Türkiye'nin turizm potansiyelini ve varlıklarını açıklar.
- 12.2.16. Türkiye'nin turizm politikalarını çevresel, kültürel ve ekonomik etkileri açısından değerlendirir.
- 12.2.17. Turizmin Türkiye ekonomisindeki yerini değerlendirir. Türkiye'nin turizmdeki yeri diğer ülkelerle karşılaştırılarak verilir.

TYT AYT 12.3. Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler

- 12.3.1. Kıtaların ve okyanusların konumsal önemindeki değişimi örneklerle açıklar.
- 12.3.2. Ülkelerin konumunun bölgesel ve küresel etkilerini değerlendirir.
- 12.3.3. Tarihsel süreçte Türkiye'nin jeopolitik konumunu değerlendirir.
- 12.3.4. Türkiye'nin içinde yer aldığı jeopolitik bölgelerle olan ilişkisini açıklar.
- 12.3.5. Türk kültür bölgeleri ile ülkemiz arasındaki tarihi ve kültürel bağları açıklar.
- 12.3.6. Teknolojik gelişmelerin, bölgeler ve ülkeler arası kültürel ve ekonomik etkileşimdeki rolünü açıklar.
- 12.3.7. Ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin belirlenmesinde etkili olan faktörleri açıklar.
- 12.3.8. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ekonomik özelliklerini karşılaştırır.
- 12.3.9. Ülkelerin bölgesel ve küresel ilişkilerini doğal kaynak potansiyeli açısından değerlendirir.
- 12.3.10. Dünyadaki başlıca enerji nakil hatlarının bölge ve ülkelere etkisini açıklar.
- 12.3.11. Ülkeler arasında sorun oluşturan mekânsal unsurları günümüz çatışma alanlarıyla ilişkilendirir.

TYT AYT 12.4. Çevre ve Toplum

- 12.4.1. Doğal çevrenin sınırlılığını açıklar.
- 12.4.2. Farklı gelişmişlik düzeyine sahip ülkelerin çevre sorunlarının önlenmesine yönelik politika ve uygulamalarını karşılaştırır.
- 12.4.3. Çevresel örgüt ve anlaşmaların çevre yönetimi ve korunmasına etkilerini açıklar.
- 12.4.4. Ortak doğal ve kültürel mirasa yönelik tehditleri açıklar.

